

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/42/2024
Identifikačné číslo spisu:	5923010158
Dátum vydania rozhodnutia:	26.02.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:5923010158.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného F. F. pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 26. februára 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného F. F. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 14. septembra 2023, sp. zn. 3To/76/2023, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného F. F. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej tiež „okresný súd“) z 19. júna 2023, sp. zn. RK-1T/25/2023 bol obvinený F. F. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že:

- dňa 11. decembra 2022 v čase okolo 12.50 hod. počas jazdy v osobnom vozni vlaku Os 3417 v úseku trate zastávka Ľubochňa - zastávka Švošov po predchádzajúcich verbálnych útokoch a vulgárnych vyjadreniach na adresu vlakvedúcej poškodenej Y. W., nar. XX. U. XXXX a vulgárnych vyjadreniach na adresu poškodenej F. W., nar. XX. P. XXXX, ktorý vystúpil na pomoc a ochranu vlakvedúcej, F. W. dvakrát uviedol „Ja Ťa zastrelím“, následne ľavou rukou odtiahol bundu a pravou rukou uchopil vo vnútornom vrecku sa nachádzajúcu plynovú pištoľ, ktorú mu poškodený počas zápasu vytrhol, čím u oboch prítomných poškodených osôb vzbudil reálny a dôvodný strach o ich život a zdravie.

Okresný súd za to podľa § 360 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. m) Trestného zákona uložil obvinenému trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súčasne mu podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia veci samonabíjacej plynovej pištole EKOL ALP, kalibru 9 mm, výrobné číslo Q so zásobníkom.

Proti rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline (ďalej tiež „krajský súd“) uznesením z 14. septembra 2023, sp. zn. 3To/76/2023 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal obvinený prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Petra Jančího dovolanie, a to z dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku, teda z dôvodov, že malo byť zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] a že dovolaním napadnuté rozhodnutie má byť založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku].

Úvodom svojho dovolania obvinený odmietal vinu za skutok mu kladený za vinu a uviedol, že podľa jeho názoru nebolo preukázané, že skutok uvedený v obžalobe spáchal. Namietal zásadné porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, tým že odvolací súd nevykonával dôkaz - obrazovú nahrávku z vlaku, z ktorej má vyplývať, že svedok W. mal na obvineného slovne a neskôr fyzicky zaútočiť ako prvý. Dovolaciemu súdu v podstate predstrel jeho verziu skutku, ktorou sa v priebehu konania obhajoval a ktorú súdy po vykonaní dokazovania odmietli. Obvinený v podstate tvrdil, že pred odobratím plynovej pištole nikoho neohrozoval a nikomu sa ani nevyhrážal. Naopak svedok F. W. ho mal bezdôvodne napadnúť a on sa iba bránil a konal v medziach nutnej obrany. Nesprávne právne posúdenie jeho trestnej veci vyvodzuje z toho, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, a tak dospel k nesprávnym právnym záverom o jeho vine zo spáchania daného prečinu.

Z vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a rozsudok okresného súdu a aby tomuto súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa písomne vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Ružomberok (ďalej tiež „prokurátorka“), ktorá navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. K namietaným dovolacím dôvodom uviedla, že obvinený v dovolaní odmieta ustálenie priebehu skutkových okolností, či hodnotenie dôkazov, na podklade ktorých súdy zistili skutkový stav, čo však v dovolacom konaní s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a konštantnú judikatúru, nemôže s úspechom namietat'. Prokurátorka má za to, že trestné konanie v predmetnej trestnej veci prebehlo v súlade so zákonom, vina obvineného bola jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná, pričom žiadnym spôsobom ani nedošlo k porušeniu jeho práva na obhajobu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie obvineného F. F. je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené len k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie

najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007]. Dovolacie konanie teda nezakladá a ani nie je ďalšou riadnu opravnou inštanciou a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle vyššie citovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku poníma ako súbor viacerých procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup orgánov činných v trestnom konaní pri reakcii na uplatnenie obhajovacích práv obvineným a obhajcom (pozri R 7/2011). Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, pretože relevantným dovolacím dôvodom v zmysle tohto ustanovenia nie je akékoľvek porušenie práva na obhajobu, ale len také porušenie tohto práva, ktoré z hľadiska následkov, dopadov porušenia na výsledok konania, treba pokladať za zásadné porušenie práva.

Obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku namietal, že odvolací súd nevykonával ním navrhovaný dôkaz - obrazový záznam z vlaku, čím malo byť zásadne porušené jeho právo na obhajobu. Dovolací súd primárne uvádza, že dokazovanie je časť súdneho konania, ktoré sa vykonáva predovšetkým v konaní pred súdom prvého stupňa a skôr výnimočne sa vykonávajú dôkazy aj pred odvolacím súdom. V danom prípade bol ako dôkaz - obrazový záznam z vlaku vykonaný pred okresným súdom na hlavnom pojednávaní konanom 19. júna 2023 jeho prehratím na technickom zariadení v súlade s § 270 ods. 2 Trestného poriadku, ku ktorému sa procesné strany mali možnosť vyjadriť, a teda aj tento dôkaz (okrem iných) sa stal podkladom rozhodnutí konajúcich súdov (§ 2 ods. 19 Trestného poriadku). Odmietnutie návrhu obvineného na opätovné vykonanie už raz vykonaného dôkazu podľa § 277 ods. 3 Trestného poriadku (strana 6 odsek 2 písomného uznesenia krajského súdu) preto nemôže predstavovať zásadné porušenie práva obvineného na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiaden trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho/miernejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda skutočnosť, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/6/2019, 5Tdo/48/2018). Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb a jeho znenie za bodkočiarkou vylučuje možnosť úspešne sa domáhať preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru a nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho. Dovolací súd nie je možné

chápať ako tretiu „odvoláciu“ inštanciu zameranú na preskúmanie rozhodnutí súdu druhého stupňa [primerane uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Tdo/7/2018 z 3. septembra 2018 (publikované v Zbierke pod číslom 96/2018)].

Pokiaľ obvinený v dovolaní namietal, že sa skutok nestal tak, ako je uvedené v skutkovej vete, ale uvádzal vlastnú interpretáciu skutkového deja s argumentáciou, že on nikoho neohrozoval, že bol bezdôvodne napadnutý, iba sa bránil a konal v nutnej obrane, takéto námietky sú námietkami skutkovými, ktorými nie je možné naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (pozri aj R/57/2007, S/3/2011, R/7/2011). Ako už dovolací súd uviedol, dovolacie konanie nie je ďalším „odvolaním“ obvineného a v konaní o dovolaní, súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať.

Vzhľadom na to, že obvinený F. F. námietkami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní nenaplnil žiaden dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) až písm. n) Trestného poriadku, najvyšší súd na neverejnom zasadnutí jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.